

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közigazgatási s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KOZLONYA

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek: helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 10 frt. Félévre 6 frt. Negyedévre 4 frt. 60 kr. Egy hónapra 1 frt. 10 kr.

Hirdetési díj: 6t hasábos petitor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s több ízben megjelent hirdetéseknek leengedés történik. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sora 20 kr. A hirdetések valamint a nyitási költségeknek egyedül a kiadó iródnában vétetnek fel.

Debreczen, decz. 27.

A politika színterét Országgyűlés, delegátusok, a nagy világban is győren kerülnek hírek. Franciaországban miniszterválság áll közszobán.

Spanyolországban fatuskókat vadgálnak a miniszterelnök fejéhez, nálunk csak gorombaságok. Minden suhanék följogosítottnak véli magát lehurrogatni a nemzet vezérét.

Egyéb nagy dolog nem történt. Élelmis-ujsgárok megpróbálják a kis Jézuskát is beiktatni az ellenzék tagjai közé.

Igen, az volt; de ti a szegényeknek nem vigasztaló, hanem ármítói vagytok, kik megkeserítitek szájában az utolsó felatit megbeszélő kezében a becstelens munká esküvőket.

A karácsonyán meggyújtotta ugyan gyertyáit mindenki, mindenki szentelt egy-egy cikket az angyalok és a gyermekek ünnepeinek; de a karácsonyfa gyertyái csak rémes világlátást vetettek egy sivar, zord, elnyomorodott országra.

Való igaz, hogy nem uszunk tejből, vajból, nehézmunkával kell megkeresni mindennapi kenyerünket, nehézcsepásokat mér ránk az időjárás is, küzdenünk kell az elemekkel; de a mi hitünk az, hogy a küzdés növeli az erőt s a magyar nép, mint a pálmata a reá görögiet kő alól, töretlen, ép erőben szökken újra föl.

Hiszszük, hogy a magyar nép fölisméri végre az ál-profétákat. Nem szemfényvesztéssel, hanem csak lassu, higgadt munkával lehet a hátramaradt nemzeteket fölélni. A természetben nincs ugrás, nekünk is át kell menni a nehéz iskolán, hogy méltó helyet foglalhassunk Európá államai közt.

De nekem a helyett, hogy tanulságot szolgált volna a sors ez intése, minél inkább növekedtem, annál nyugtalanabb pezsgett vérem. Szegény anyám, mennyit küzdöttél velem, hogy leszkóssan túreltelenséggel! Utóljára is megugna falra hányni a borsót, az időre, erre a legjobb és mégis legelőcsőbb orvosra bízott.

nálunk rendet itthon, előbb igyekezzünk megszilárdítani állami létünket, előbb neveljük, oktassuk a népet, szorgalmunk munkára, szigorú takarékoságra, gyarapítsuk számban s szellemi és anyagi erőben a nemzetet, kövessünk mérsékelt, óvatos politikát, hogy fölhasználhassuk a béke előnyeit.

Egyszerű ez a politika s igen könnyen megértheti minden becstelens magyar ember. Egy nap alatt nem lehet fölépíteni egy nagy erős Magyarországot s ha a türelmetlenek zaja minden lépésen nyomom félbeszakítja a munkát, sohasem lehet.

Változás a monarchia diplomáciai képviselőiben. Bécsből jelentik a P. Lloydnak, hogy a szentpétervári osztrák-magyar nagykövetségre nézve meglepő változás fog beállani, amennyiben Lagenau b. tábornokot egy másik visszahívják. Senkit sem lepett ez meg annyira, mint magát a nagykövetet.

Mennyi katonánk van hadilábon? Jövőre egy gyalogsági vagy vadász-század hadilétszáma 239, illetőleg 240 emberből, egy egész gyalog-czred hadilétszáma 133 tiszteből, 5948 altiszteből és harcsoból, összesen tehát 6081 emberből fog állani.

Városi rendkívüli közgyűlés.

A mai közgyűlés rendkívüli látogatott volt. Elnök Miskóczi Lajos főispán ur az ülést megnyitván 1. Olvasták az ipariskola segélyezésére tárgyában leírtak miniszteri leirat, melyben a kért segély egyelőre megtagadtatik, de a jövőbeni segélyezés kiállítás helyezettik.

A kereskedelmi körök költségtétele és számadása tudomásul vétetett. A 3. róm. kath. iskola 500 frt segélyt kér az ismétlődő iskola felállítására. Az 1880 ik évre megadottak. 4. A jövő évi költségvetés előirányzata elfogadtatott; e szerint: a város jövő évi rendes kiadása 689,432 frt 7 kr, rendkívüli kiadása pedig 46,273 frt 63 kr, összes kiadása 735,705 frt 70 kr. — Bevételei: 640,648 frt 41 kr. — Mutatózik tehát hiány 41,158 frt 29 kr. — Ugyde ezen hiány nem

számítva a költségelőirányzat keretén belül eszközöndő megtakarításokat, a 21,500 frt szüvedő hátraléknak, a 72,375 frt és 98 kr cselekvő hátraléknak leendő törlesztése után fennmaradó 50,870 frt 98 krral bőven fedeztetik.

A közpénzügyi bizottságból kilépő tagok, u. m. Armós Bálint, Sági Sámuel, Steinfeld Antal és Jámber Ferencz újra megválasztattak. Ezeket kivül megmaradnak Dalmi Károly, Fráter Imre, Nemes Kálmán, K. Tóth Mihály és Vecsey Imre.

Az igazoló választmány jelentése a virilisek (legjobb adózók) összeállításáról. Ezek névsorát más helyen találja meg az olvasó.

Az igazoló választmány tagjaiul az 1880. évre a főispán ur által követezők lettek kinevezve. Elnök Sági Sámuel, tagokul Tóth Antal, Sesztina Lajos és Steinfeld Antal.

A közgyűlés által pedig Beszterczey Károly, Gönyei Károly, dr. Kola János, dr. Popper Alajos és Varga Lajos nevezettek ki.

A városi tisztviselők és szolgák nyugdíjintézte kezelését ellenőrző bizottságba a tisztikar részéről Baresay István tanácsnok, Öry Sámuel árvászként jegyző és Beke Imre kiadó urakul választottak meg.

Az ülés 1/2 12 órakor ért véget.

Külföld.

Uj Kösskocczban Angol-és Török-ország közt. Konstantinápolyból decz. 25-ről sürgönyzik: Sir Henry Layard angol nagykövete tegnap egy jegyzéket nyújtott át a portának, melyben követeli a halálra ítélt Achmed Tevkih uléma három nap alatti szabadon bocsátását, ellenkező esetben megszakítja a diplomáciai összeköttetést a portával.

Az albánok lázongása. A prizreni mohamedánok fölázadtak. A lázadásra Muktár pasa proclamatóia szolgálatot ürügyet, a melyet a falakra ragasztottak. A zavargók fölgyújtottak két templomot és több házat, melyben keresztények laknak. Az állami gyűjtővertár megróbták és kirabolták. Prizrenben most teljes telettség uralkodik.

Spanyolországi mozgalmak. A madridi mozgalomról megdöbbentő részletek jutnak nyilvánosságra. Lagunero republikánus tábornok temetése alkalmával nagy tüntetések voltak, lövések történtek el és a rendőrség több egyént eldörtöztatott. A madridi kamara egyik legutóbbi ülésén pedig az történt, hogy a karzartól Canovas miniszterelnök felé egy fatuskót dobtak, mely a miniszteri szék elé esett.

Elfogatások Oroszországban. Kilencvennyolc nihilistá fogtak el Kievbén, kik épen titkos értekezleten voltak. A rendőrség, mely katonai segélyrel jelent meg, titkos levél útján lett figyelmeztetve. Az elfogottakat közt, kik megrémülve nem fejtették ki ellenállást, köztük tizenötfő szidó van.

Az orosz czárné állapota agaszto fordulatot vett. Tüdőbajához újabban melihártyaból járult s a kinos köhögés és folytonosság, mely a lobhos folyamatot rendszeren kíséri, szék, éjeli nyugalmát is megzavarja. Ha a czárné meghal, — mi egyáltalán nincs kizárva, — hir szerint a czár lemondana a trónról és mozganatikus házasságra lépne Dolgorucki herczegnővel.

Külföldi rövid hírek. Nilson Frigyes történelmi és freskó-festő decz. 18-án meghalt Münchenben, 68 éves korában. — A monakói herczeg válopörében a

pápa nem hajlandó elfogadni azt a védelmet, hogy a herczegnő erőszakolta a házasságra. — Az Athenaeum, a nagytekinthető angol folyóirat jelent, hogy ez évi utolsó számában nagyobb szemlélet fog közölni a külföldi irodalomról a lefolyt esztendőben; a magyar irodalmi eseményeket Vámbéry Armin, a német irodalmat Zimmermann, a lengyelt Becikovszky, a francziát Masson fogja megírni. — Hervé új egyfelvonásos operettet írt a párisi Varietés színház számára. — A francia levélhordóknaak a nagy hideg miatt a francia kamra 500,000 frank pótlékot szavazott meg.

Sport.

Apróságok. — Andrassy Gyula gróf a jégén A gróf mindennap megjelen a városi kert jég-tükrén, hogy gyakorolja magát az új sportban, melynek rendkívül buzgó kedvelője. A gróf — mint a „P. L.” írja — olyan ügyességet tanúsít a sikos pályán, hogy különösen kezdő társai adoznak a legelismertebb bámulattal. Haladásának kétségtelen tanujelát adta midőn a kettős kocsolyázásban gyorokorta magát Edelsheim-Gyulay bárónéval, ki tudvalevőleg egyike az egylet legbájosabb és legügyesebb hölgyeinek.

Harminckét águ szarvas. A s-tarjáni bánya társulat főerdészének azt jelentte, hogy a területen a társulat erdeiben egy rendkívül nagyságu szarvas tartózkodik, melynek agancsán — számtalan ág van. A főerdész hétón délután kiment az erdőre s rá bukkantván a szarvasra, mely neki is feltűnt, letette azt. A szarvasnak csakugyan 30 ága volt agancsán. A szegény állatnak annyira be voltak már érve és szörlet behúrozszemei, miként az erdőnek igaza lehet, ha azt mondja, hogy egészen vak volt. A ritka állatot a bányatársulat igazgatója, Zemlinsky vette át, ki mint halljuk a muzeumnak fogja azt átadékozni.

Óriási vadász. A szarvasok utóttek egyon a szeghalmi réten dolgozó nádvágó emberek. Ezen halmas állatot — melynek hossza 1 öl magassága 3 láb — hibetlően az árvíz szorította vidékre, hol eddigelő ily állatnak nire sem volt.

A debreceni négyelet decz. 4-ki közvárosnőjára adakozók névsora. (Folytatás.) 7. Kola Jánosné ivén: Scheer Benőné 5 frt, Berger Henrikné 5 frt, Kola Jánosné 5 frt, Propper Alajosné 2 frt, Schenk Jakabné 2 frt. Összesen 19 frt.

8. Kaszonyiczky Szabó Teréz ivén: Csanak Jozsefné 5 frt, Ifj. Kardos Lászlóné 2 frt, Zádor Lajosné 2 frt, Stieber János 50 kr, Konthy Józsefné szulcsos hal majonéggal, fokrol-fokra pogácsa, Tóth Gyuláné 2 frt, Szabó Lászlóné 2 frt, Szabó Lajosné 2 frt, Szabó Lajosné 5 frt, Haluska Róza 5 frt, Kaszonyiczky Szabó Teréz 3 frt. Összesen 26 frt, két tal étel.

9. Bércsey Sámuelné ivén: Bércsey Sámuelné 1 pulyka, 1 tal pogácsa, Nemes Gáborné 1 pulyka, Szentpéteriné 1 torta két üveg bor, Horváth Tamásné 2 káppan, 1 tal torta, László Alajosné 5 frt, Tikos Józsefné 1 tal pecsénye, Komlóssy Imréné 1 kenyér, Tikos Istvánné egy tal pecsénye, Szepessy Antalné 4 frt, Halmágyi Lippóné 5 frt, Bészler Lajosné egy tal káppan. Összesen 14 frt és 10 tal étel.

10. Mayer Emilné ivén: Gaszner Károlyné Malaga és mogyoró Kronauer Gyuláné 1 tal tészta 6 üveg befőtt Harsányi Gá-

borné 1 kenyér és bor, Beszterczeyné 1 forintos, Örvényiné 1 tal béles 1 tal sült 2 üveg bakar bor, Saárosy Róza szalcsirozott hal Geréby Fülöpné 1 darab sajt, Fráter Gyuláné 1 tal pecsénye, Joó Istvánné 2 frt, Szépl Józsefné 1 tal pulyka pecsénye, Csúrka Janosné 2 frt, Hoffmanné 1 tal tészta, Varga Lajos 3 jardinet, Stenczinger Károlyné 2 frt, Kovács Jánosné 1 tal tészta egy tal sült, Legányi Gyuláné 2 frt, Mayer Emilné 2 crém Összesen 9 frt, 16 étel és 10 üveg bor.

11. Rottschnek Emilné ivén: Holländer Gyuláné egy torta, Fischer Nándorné 1 tal pecsénye, Balster Agostonné 1 pecsénye, 1 tészta, Fried Károlyné egy krém, Bréserné 2 frt, Klimó Aureliáné diós kifli, Schell Ferencné egy torta, Dr. Kovács Sándorné 2 frt, öz. Derzsi Antalné 1 tal káppan, Rottschnek Emilné galatin. Összesen 4 forint 9 tal étel. 12. Göll Nándorné ivén: Göll Nándorné 3 frt.

(Folyt. köv.)

Az új virilisek névsora*)

Sz. kir. Debreczen város törvényhatósági bizottsága legköbb adózót (virilis) tagjainak névsora az 1880-ik évre.

Kövési Dénes, Szikszay József, Steinfeld Ignác, Vecsey Imre, Sesztina Lajos, Csanak József, Szabó Lajos, Simonffy Imre ügyvéd, Márton Lajos ügyvéd, Tóth Antal ügyvéd, Geréby Fülöp, Dalmi Károly ügyvéd, id. Fodor István, Rotschnek V. Emil győz., id. Csóka Sámuel, Hajdu Gyula, Schaffner Nándor, Telegdi László ügyv., Weisz Mózes, Klein Ignác, Steiner Sámuel, Holcsy Arnold, Tóth István, Koszorus Lajos ügyvéd, Jámber Ferencz, Sz. Nagy Károly tanár, Magyar Gábor, Nemes Gábor, Varga Ferencz építész, Bércsey Sámuel, Konthy Lajos ügyvéd, Berger Henrik kam. tag, Fried Károly, Knoll Pál, Tamassy Károly győz., Bányai István, Nánassy Lajos ügyvéd, Szabó Sándor, Bercsey István ügyvéd, id. Jóna István, Sz. Szabó József orvos, Gyulya Imre lelkész, Bercsey Miklós, Poós Gyulya ügyvéd, Silberstein József, Kovács Lajos, Steinfeld Antal, Kovács Lajos, Sjmónffy Sámuel ügyvéd, Paksy Imre ügyvéd, Stenczinger Károly, Weisz J. Lajos, Boviczky Emil, Bulster Agoston, Nánassy László ügyvéd, Czégely Ferencz, Borsay Sándor ügyvéd, Frohner Bernát, Jeney József, Kovács Sándor ügyvéd, Kardos Kálmán, Huttlécs István, Palay Miklós orvos, Buzás Elek, Lieberman Ábrahám orvos, Király József, Erdei Kálmán, Kádár István, Dragotta Miklós, Buzás Pál ügyv., s tanár, Vecsey Viktor győz., Kola János ügyv., Sági Sámuel ügyv., id. Kocz Kajos, ifj. Kardos László, ifj. Simon György, Sárosy László orvos, Zivuska Ferencz, Keresztész Mihály, Nánassy Ferencz, Kain Albert orvos, Horváth György, Dusóczy Pál orvos, Trocsányi Ferencz, Szathmáry István, Varga Károly, Pinczés Mihály, Csáky Gergely, V. Szabó Miklós, Zelizy Dániel orvos, Muraközy Károly győz., Medve Kálmán ügyvéd, Németby Sándor.

Póttagok: Kulcsár József, Fáy Árpád, Liptai Miklós választott, Felschl Fülöp, Szautai József, Göll Nándor, Kuczik Gábor választott, Racz György mézáros, Nagy József, Ambrus Jakab, Szeutessy István, Ormós Gábor.

Murciai ünnepély Párisban.

Páris 1879 Decz. hó 20. Körülbelül 10,000 ezer ember lepte el alig pár óra alatt tegnap előtt a hippondront. Neveket ideírt, annyit jelentene, mint (A legtöbb adót fizetők között az első 3072 frt 86 kr adót fizet az utolsó 300 frt 07 kr fizet. A póttagok között a 264 frt 87 kr fizet az utolsó 87 frt 20 kr.) A *-gal jegyzettek adója kétszeresen számított.

Hát azt akarja az urfi, hogy rajta puczujam? — Vagy úgy! Majd el is felejtettem levetni. Fogja kend. — Mig az öreg kint babrált a kabáttal, én izgatottan jártam fel s alá szobámban. A nyakendő sehoggy sem akart csokorra állni. Mérgesen leszakítottam s másikat vettem elő. Jó hogy volt egy fél tucazt, mert hármat is összetéptem mig egygyel egy a hogy meglepgettem. — Az öreg Jánoshoz minden perczen kiszólottam: — Még sincs az a rokk készen: — Igenis, csak vaselőt kellett melegíteni. Meg egy kis itatós papirt is istánelk. — Azt is! Beh sok baja van kendnek! Fogja!

Kivágtam neki egy konczot. — Pedig még fikerét is kell menni. Még utóljára kend miatt elkésem. — Mikor János behozta a kabátot, már ekkor szörnyű izgatott voltam a türeltelenségtől. Kikaptam kezéből. Azt sem tudtam mit csináljak. A cipőm szalaga is kioldódott a sok nyargalásban. Minden malheurnak ma kell érni! Mit voltam, mit tenni, újra meg kellett kötnöm, mi egy pár percznyi dübös ránczálás után sikerült is. — Az öreg János ott állt várva a további parancsot. (Vágo köv.)

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcaja

Hogy lettem én türelmes emberré.

— Fiatalkori történet. — Nem születtem azzal az erénnyel, melyet birkatürelmek neveznek.

Nyugtalan voltam természetből. Mikor még a dajkam kézen fogva vezetett, oktatta erősen jókora oldalba lökéseivel az egyensúlyozás tudományára, egyszer egy kiszaladtam kezei közül, hogy öt lépésnyire szedtek föl a földről — betört orral.

De nekem a helyett, hogy tanulságot szolgált volna a sors ez intése, minél inkább növekedtem, annál nyugtalanabb pezsgett vérem. Szegény anyám, mennyit küzdöttél velem, hogy leszkóssan túreltelenséggel! Utóljára is megugna falra hányni a borsót, az időre, erre a legjobb és mégis legelőcsőbb orvosra bízott.

Mikor nagy diák lettem, esténként egy saját magunk által alakított colonne ban táncoltunk, mint máz ez diákféle emberekhez illik. Engem sem társaim, sem a bővirkarság tagjai nem igen szerettek, mert meg volt az a rossz szokásom, hogy soha sem vártam ki

a beszédet, hanem mindenkinek szavába vágtam. De egy mégis volt a társaságban, egy kedves kis kékszemű szőke lány, a ki neucsak elnézéssel volt türeltelenségem iránt, hanem ziviesen el is beszélgetett velem. Különben a kis szőke iránt, mindjárt bemutatásomtól kezdve, én is kiváló rokonszenvet kezdtem érezni, mi csakhamar valódi vonzalomná vált.

Legelőször is azt mondom el, hogy mutattam be magamat. Mikor a legelső tánczórán beléptem a terembe, szokásom szerint szélesen, megakartam magamat hajtani a társaságnak, elcsusztam s végig estem a padlón.

Mindenki nevetett s csak egy arcot láttam számalommal tekinteni rám. Az én kis szőkémet volt. Még mintha azt is mondta volna: „Szegény fiú!”

Óda lépez hozzá, egész elragadtatással mondom: — Köszönöm önnek, hogy nem nevette ki. De Vilmám — mert bemutatam magam s viszont megkérdeim nevet — csókolni való ártatlansággal monda: — Istenem, hiszen illesmi akárkivel megtörténhetik s azért nem illik kinevetni.

Ezzel aztán társait haragítá magára s ettől fogva a társaság elszelme czétebiául a kis gerlek — suttogák itt-ott mellettünk, mind gyakrabban látva együtt, a mi eleinte nagyon bosszantott, de utóbb még hízelt hi-

uságomnak; mert megjegyező, hogy komolyan számítottam Vilmára, ámbar még az érsztési vizsgálatot nem tettem le.

Denique is én nem tudtam lenni Vilmám nélkül s mind látszólag haragudni érte, hogy majdnem öngyél vele tánczoltok.

Mikor a tánczórának vége volt, szalagtam a kalapokért, kendőkért, hogy az én Vilmám meg manója valshogy hátra ne maradjanak s haza kísértem őket. Ha pedig rossz idő volt, ki volt elsőb nálammal, kocsiba emelni hólgyeit. Az uton aztán oly ebesen csevegtünk: Vilma manója az egész uton alig szólt két szót; bagyott beszélni bennünket. En nekem oly sok mondati valóm volt! Beh boldog órák is voltak azok! Hajh! ki látta volna még akkor előre a sötét jövőt?

De ne vágjunk elbe az eseményeknek. Kőzeledett az utolsó este. Szívdobogva vártam a dicő szombatot, a mikor az én angyali Vilmámmal egész éjjel együtt lehetek; mig másfél órá busított, hogy ez legalább egyelőre, az utolsó alkalom lesz, mit körében tölthetek.

De elhatároztam, hogy a mulatság egy alkalmas pillanatát felhasználva, szerelmet vallok neki s akkor folytathatjuk az ismeretséget; szabad lesz őt meglátogatnom.

Végül eljött a várua várt nap. Reggel gyönyörű rózsákat vásároltam s egyet megtartva, a többit elküldtem egy horzártól Vilmáékhoz, erősen sáparancsolva, hogy elc árulja kiküldte. Hiszen ugyis megmondja

az én angyalomnak szive dobbanása; ha pedig nem, mit ér akkor tudnia? Eljött az est.

Ujdonat uj salon kabátom ott függött a fogaton, egy szép rózsabimbóval gombyukában. Előre tetszettem magamnak benne. Milyen jól fog az nekem állni. Vilmának is ilyen virágai lesznek.

Volt egy öreg szolgánk János. Oda adtam neki — ma tán épen harmadszor — hogy kefejeje ki. — De aztán úgy vigyázzon rá kend mint a szeme világára. — Érttem urfi.

Nyolcz órakor már egészen kész voltam; még csak a kabát hiányzott. Végre azt is hozta az öreg János. Felvettem. Húság nélkül bevallhattam magamnak, hogy csúszosan nézek ki. Csak a nyakendő csokrával sehogy se voltam megelégedve. Mig a tükörben ezt igazgatom, észrevettem, hogy a kabátomon egy fehér folt van. — Tyhó, teringette, János, mit csinált kend ezzel a ruhával?

— Biz urfi, el találtam egy kicsit csepegtetni a milgyertét, a mint látom. De se baj, ki tudom én azt tisztítani, hogy olyan lesz, mint a kristály. Nem először próbálom.

— Jó, van hát csak szieszen kend mert egy félóra muva menem csak. — Igenis kérem alásan. — Nohát mégse megy? Mit tájta itt a száját?

egy Almanachot írni, mely teljes névsorát adná az elegans Tout-Parisnak, itt volt mindenki, kinek a társadalmi életben, a politikában, művészetben, irodalomban neve van.

Az egész hippodrom a legterkébb látványosságokkal volt eltelepítve. Jobbfelől egy murciai pörházi, mellette félkör alakú emelvény, mellette egy sevilai mór-stylus ház és jónői szekér volt látható. Középen piros seiyemmel és aranybrokáttal díszített páholyban Izabella volt spanyol királyné ült, egy másik páholyban pedig a spanyol követ.

Az ünnepély egyik kiváló érdekességét az óriási lap, a „Paris-Murcia“ képezte, mely kézzel készült. Telve volt az a legkisebb művészek rajzaival, megannyi világhírű író cikkeivel, legmagasabb rangú, legfényesebb nevért kurtársak autographjaival. Fölötte érdekes Patti Adelina levele, ki részletesen leírja, hogy ő, melyik neve megjelenik a színpadon, egész nap mily izgatott és ideges, milyen szörnyű lámpalázzal lép a színpadra, és milyen ökökvületben van, mikor énekel, hogy: „Non so pin, cosa sono, o cosa faccio Or di foco, ora sono di ghiaccio.“

(Nem tudom többé mi vagyok és mit teszek: hol tűz, hol meg jég vagyok.)

Tíz órakor kezdődött az ünnepély. A nagy opera zenekara Rossini „Mozes imáját“, a Tanuháuser indulóját és az Esther fiatalját játszotta el. Nem kevesebb mint 700 zenész és énekes sokakozott ott Metra és Cohen mesterek köré. Majd a nagy farandole következett, melyet hat párisi színház ballet-személyzete lejtett el. Ezután jöttek a spanyol torrerok, a spanyol gítar előadások, a skót vadászok szerenádja; egyszerre megszólalt Kovácsky tizenöt zongorája és az Artaud féle maszkadeót adta elő, majd a 2-ik osztrák-magyar tüzér-ezred zenekara lépett fel és egy magyar indulót játszott el.

Ezen előadásokat a sokat emlegetett „Verbent“ követte és a hippodrom a legterkébb, legpittoreskabb és árnyékot nem mutató Vársári jelenetek, café-concert előadások, cirksusz-jelenetek, költőtáncosok mutatványai váltották föl egymást gyors egymásutánban; a piac közepén Judic asszony egy szekeret üve jóslatokkal mondott, mellette a legszebb párisi művésznők árultak szivarokat, süteményeket. Az oszlopok közt pámaligetek voltak berendezve és a pálmákról Jablochhoff féle Villanyfénygömbök függtek le, melyek vakító fényt árasztottak a pajzán leleményesség, a szellemes tréfák, mulatótt incidenciák, a pazar fényezés, a szemet és fület csiklandó műlévek e tündér világára.

A „Paris-Murcia“ cím alatt kiadott díszlap roppant sikert ért el. A murciai ünnep első napján 200,000 szám kelt el belőle példányonként 1 frankjával, 15,000 szám 3 frankjával és 4000 szám 20 frankjával. (Ez utóbbi ár a példányokét fértette.) A lap megjelenése óta éjjel-nappal 10 sájtó

nyomja a lap példányait s a közönséget még sem bírják kielégíteni. Ha a lap Párisban és Franciaországban eléggé elterjedt, csak azután küldetnek meg külföldre a példányok.

Napi hírek.

— **A debreczeni szabaddolgozó párt tagjai** — miként lapunkban már jelezve volt hónap vasárnap, 28-án este, a „Bika“ szálloda éttermében társas vacsorára összejönnek. Azon óhajtatásunknak adunk kifejezést, hogy azon társas vacsorára a párt tagjai minél nagyobb számmal jelenjenek meg, mivel ott Molnár György tisztelt országgyűlési képviselőnk is megjelenik s beszédet tart. A párt nagy bizományának tagjai a kör helyiségében vasárnap d. u. 5-6 órakor már megjelennek.

— **A polgári felleitmény tárgyalásán** a mai közgyűlés után rövid értekezlet tartott, amelyen elhatározták, hogy a faszállítás f. hó 29-én veszi kezdetét, még pedig a színta osztással. Tehát azok, kik az illetményben részesülnek, azt e naptól fogva kivethetik.

— **Molnár György** szeretett képviselőnk városunkban idén és a mai városi közgyűlésen részt is vett.

— **Gyászír.** Egy köztiszteletben állt jeles férfi elhunyt, kinek a szenvedő emberiség sokat köszönhetett, gyászolják nagyszámú tisztelői; mert a hány ismerőse, ugyan annyit tisztelője volt. Dr. Lukács János a karácsonyi ünnep alkalmával Nagyváradon. Házastársai a családi gyászjelentés így hangzik: Özvegy Dr. Lukács Jánosné, szül. Jankó Anna, a testvérek és rokonok nevében is mély fájdalommal jelenti felejtethetetlen férjének, illetőleg a legjobb testvérének és rokonának, dr. Lukács János közegészségügyi tanácsos, Bihar megyei főorvosa, a biharmegyei közpörház igazgatója, a nagyváradi kir. jogakadémián a törvényszéki orvosnagantánárnak és a „biharmegyei orvos-, gyógyszerész-, és természettudományi egylet“ elnökének, f. hó 25-én éjjeli 11 órakor életének 67-ik, boldog házasságának 34-ik évében, szívvelhűdéssel okozta hirtelen kimúlását. A megdolgozott hűlt tetemet f. hó 28-án d. u. 3 órakor fogják a Teleki-utca 533. sz. alatti házból a r. kath. anyaszentegyház szertartása szerint az úrvárosi közsirkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engedélyt szentmise áldozatok f. hó 29-én d. e. 9 órakor fogják az úrvárosi plébánia templomban az ezek utának bemutatni. Mely vezetésétől a szertartást elvégző kurtársai, barátai és ösmerősei tisztelettel meghívattak. Nagyvárad, 1879. december hó 26-án. Béke lengjen porai felett!

— **Jutalomjáték.** A legközelebbi jutalomjáték a Foltényi les. Ehez ám már csakugyan nem kell ajánlat. Lesz olyan tele színház, a melyet derék veterán művésznők méltán megérdemel.

— **Fogd meg a tolvajt!** kiáltások zavarták meg tegnap a cseplőd utcán a járókelőket. Egy vidéki asszony ugyanis a piacra rásmert arra az emberre, ki őt meglöpte. A tolvaj futni kezdett s bírásokan kergették, nem bírták elfogni. Mondják, hogy az úzők egy

rendőrral is találkozott, ki egy kenyeret vitt a hóna alatt s ki, midőn az elfogásra buzdított, azt felelte volna: „Minek kergetszük, hisz azt ugyse lehet már utolérni.“

— **A „Hungaria“** kavéházában holnap este cigányzene közreműködése mellett thea estélyi rendezték.

— **Az újvíví dívölzetek megváltását** újlag figyelembe ajánljuk a nagy közönségnek. Az 1 frtos és 10 kros jegyeket ma kezdték meg házról házra hordani, azért ismételve felhívjuk a közönséget, hogy a részvét és jótékonyág s csekély adományával járuljon hozzá a szegények sorsának segítéséhez.

— **Véres veredések.** A mint az előre látható volt, az ünnepnapok nem mulhattak el a nélkül, hogy mint mindig az idén is ne lettek volna az ivás után rendezes bekevertkezni szokott véres veredések. Több ilyen veredések lett bejelentve kep. hivatalunkhoz.

— **Jogászbál.** Az 1880. évi január 9-én tartandó jogászbálra a bá-anyaai tisztelt Köröszei és Adorjáni gróf Csáky Kálmánné született Csáky Nathália grófnő ő méltósága volt szíves elfogadni, kinél e czélból a bál-bizottság vasárnap délelőtt tisztelettel. Egyidejűleg felemlítjük, hogy már a tánczrend minták is megérkeztek; melyeknek alakját — ez még a bizottság titkát képezve — ezuttal el nem árulhatjuk, annyit azonban megjegyezhetünk, miként a kiválasztott mitta felette csinos s hogy reményünk van hinni, miként szép tánczrendünket kellemesen fogja meglépni. A rendezőség mindent elővett a bál-sikerének emelésére, mi hogy — ösmerre az ügyes és fáradsághalban bizottsági tagok — a legjobban fog sikerülni kétségét sem szenvedhet.

— **Méregre jött étvágya** tegnap egy lakatos legénynek, azonban szerencsére kevés adagot vett be, s így életben maradt, s ápolás végett a kórházba szállították.

— **Megkerült tolvaj.** Mintegy két hét előtt egy tanyai asszony loptak meg. Most a tolvajt itt szeretőjénél elfogták, a ki is azt vallotta, hogy csak azért követte el a tolvajlást, mert éhes volt. — A kis hamis.

— **Öngyilkosság.** Gede István nevű helybeli polgár ismeretlen okból tegnap, tehát éppen neve napján a péterfia-utczai kúba ugrott, honnan már csak holttestét húzták ki.

— **Ez is családi boldogság.** Még is csak vannak olyan elvetemelt emberek is a kik a szent karácsonyi ünnepet sem tartják tiszteletben. Karácsony estején ugyanis, egy helybeli, nem valami békes természetű családapa a feleségével összekocczant, szó szót követett s a pulka haragra lobbant ember egy keze ügyébe esett daraszt ragadott fel s azt vágta a feleségéhez. Ez félre ugrott s a dézsa a kis gyermek homlokához repült.

— **Elvesztett kutya.** Egy kis fekete „Rottler“ kutya elveszett. A szíves megtalálólló jutalomban részesül. Ismertető jel: Két szemre felett sárga pontok. A tulajdonos lakása Csapó utca 318 szám.

— **Lapunk mai számához** van mellékelve a „Csaldai Köri“ előzetési felhívása. Ajánljuk olvasóink figyelembe.

— **Véres fej.** Tegnap este egy szeszteregedéssel a panaszszal jött a kapitánysághoz, hogy egyik társa a kést fejébe vágta. Ugy látszik azonban, hogy csak karczolás lehetett az egész, mert tegnap este óta nem jelentkezett ismét a látlelet szerzésére utasított czípész.

— **A kertészeti egylet** decz. 31-én d. u. 4 órakor a csarnokban választmányi ülést tart. — **A debreczeni iparos ifjuság** önképző beteg segélyező egylet könyvtára részére László Mihály ur ajándékozott tizenhárom darab értékes könyvet fogadja az egylet köszönetét. Nádassy Sámuel könyvtárnok.

— **Köszönetnyilvánítás.** Hegyi Mihály úrnő karácsonyi ajándékul küldött 20 rőf ruházatra való kelmet az árvaúknak, valamint 4 db takarékpénztári könyvet, Fülöp Amália és Pap Eszter számára 5-5 frtot fizetvén be; Tóth Julcsa és Balogh Sára részére pedig Tóth Kálmáné mltága szinte 5-5 forintot fizetett a takarékpénztárba, Sisk Lajosné úrnő szinte karácsonyi ajándékul 2 frtot küldött, N. N. frtot. Fogadják az árvaúknak nevében hálás köszönetem.

Színház.

(V. Á.) **A nagyralató** népszínmű 3 felvonásban írta Szigethi József. Először adatott Debreczenben 1879. decz. 26-án.

Kádas Mihály, egy jómódú paraszt-ember, valam pap bányától százhuszer forintot örökölt Pénzt felvenni, leányával együtt, Pestre utazik s itt belebotlik két iparlovagba. — Ezek kivetik hálojukat a jó preda után. Felbiztatják, hogy minek maradna paraszt, mikor ur is lehet. Pénzrel könnyű lesz neki tisztességre, tekintélyre, képviselőségre tenni szert. A gazda rámege a lépre s a gazemberek, hogy markukból ki ne sikolják, emennek vele falujába s ott ölésköndög a nyakán, bolonditják a követséggei s csalják ki a pénzt. Egyik a lányának is udvarol s Julcsának, ki különben Bandit szeretné, megzavarja a fejét. Már ő is kisasszony akar lenni. A háboru akkor tör ki, mikor egyszer cziczázás közben az urfi megcsókolja a lányt s Bandi neki ront, a mivel végkép magára vonja az öreg haragját. Ugyanez alkalommal történik, hogy a tükeletesen elboldondított Kádas képviselőjelölti beszédet tart s ezt zavarja meg a szerelmes legény dühös föllépése.

Az iparlovagok Kádas teljesen elboldondított, Pestre csalják, hogy ott egészen kizsákmányolhassák. — Ez azonban nem megy anélkül, hogy ne kellene eddigi környezetével szökotania. Felesége a leghatározottabban ellen-székül minden ebbeli tervének, Kádas egész érzékentlenül és hidegen képes odahagyni. A 70 éves Ferencz bácsi, apja hű vén szolgája, ki életét menté meg, vén ebnek nevezi s kidobással fenyegeti. Minden megszakad, Kádas Julcsal Pestre megy.

Kiára asszony az öreg Ferenczettel marad. Várják mindketten az elboldonditakat, a vén szolga el-elérkezvényedve, az elhagyott feleséggel egyre zordanuló keservvel. Hét, hét után mulik; semmi hír. Kádasné, ki bánatába ki is

költözött az ősi házból s azt a zsidó boltosnak adta bérbé, már nem térheté tovább. El akar valni s a jegyzőhöz siot. Ekkor toppan be Ferenczhez Kóbi urfi, a boltos fia, azzal a hírrel, hogy megérkeztek az eltévelyedettek. De minő állapotban! A gazemberek Kádas mindenéből kirabolták s most szélátóttan, nyomorultan közeledik tüzhelyéhez. Uri ruhában, de a testi-lelki nyomorúság képében lépnek előnk. Kiára asszony szíve is megindul az urán s olyan meleg szeretettel veszi apolást alá, mintha egy rossz órat sem okozott volna soha neki. Szomorubb fogadtatásban részesül a szegény leány, kinek rossz híret költik. Megveti az anyja, meg régi kedvese is. Késztébe-esésében a kutca úri; de Ferencz bácsi szeméssége megszabadítja. Hanem azért Bandi mégis bujdosni készül, s csak akkor érzi gyöngyességét, meggyőzetését, mikor Julcsa kurtársai közül nem képes kifejtetni. A szerencsés fordulatot megkoronázza az a jó hír, melyet Kóbi urfi olvas az újságban, hogy a csaiókat elfogták s a pénznek nincs semmi híja.

Ez a darab meséje. Mint látszik, biz az nem leleményes és a vége felé nagyon is vontatott és erszaktok; de főképp az első két felvonásban nem hiányznak benne a hatáso-jelenetek. Különösen a második felvonásban, midőn Kádas uram az öreg szolgát elűzi s feleségét eltaszítja magától. E jelenetben Lovász, ki az öreg szolgát ábrázolta, igazán művészi magaslatra emelkedett s zajos tapsokra ragadta a közönség. Osztozott vele a tapsokból Foltényi-né, ki a nagyszószó szerepét kitűnően játszotta. Szathmáry a nagyralató parasztból palokat teremtett. Alakítása az első felvonásbeli képviselőjelölti beszéde alkalmával érte el tetőpontját; a darab vége felé hanyatlott, minek azonban inkább a szerző, mint ő maga volt oka. Hogy Nyilvas Irma (a nagyralató paraszt leánya) jól megálta helyét, azt mondhatunk is fönylőseges e mindig kedvel játszó színésznőnél. Dícserelettel kell végül megemlékeznünk Karczagról, kit Kóbi urfi szerepében ismetelten is megtapsolt s kihívásban részesített az első-rő nagy közönség.

A darabba Palotási néhány gyönyörű dalát szöttek bele, melyeket derék karnagynak, Delin ügyesen hangszerelt. E gondolat jó volt, mert a Palotásiénál szebb dalokat nem alkalmazhattak volna.

A közönség zafutalásig megtöltötte a színházat.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

4. Bérlet 6. sz.

Holnap vasárnap decz. 24-én
Ripacsos Pista előadása
népszínmű dalokkal 3 felvonásban, írta Rákóczy Jenő.
Holnapután hetfőn a köztisztességgel fogadott „Nagyralató“ kerül másodszor színpadra.

Felolvas szerkesztő: Kutasi Imre.
Főszerkesztő: Vértési Arnold.

Oravszky János kocsigyártó Debreczenben.

A darabos-utczai saját házában, collegium sorjában.

nagy készletben levő, különösen orvosoknak legcélszerűbb, igen elegans kivitelű könnyű

batarjait

a legjutányosabb árszámítás mellett, ugyszintén nyitott és zárt kész kocsik és szánkák

raktárát. Mindenféle kocsik kijavitása és becseréltetése ugy helyben mint vidékre a legjutányosabb áron eszközöltetik.

Mindenemű kovács- és kerékgyártó munkák saját műhelyemben pontosan végeztetnek.

Minden vásárkor a Szechenyi utczá végén a szokott régi helyen tartok nagy készletet gyarmányaimból.

402 3-3

Kovács Gyula

Valódi amerikai Halifax, patent, srófos és szijas fakorcsolyák, továbbá egyes részek Halifax-korcsolyákhoz u. m. srófkok, kulcsok, korcsolya-szijas jutányos árban kaphatók

vas, öntemény és rézműtárak kereskedésében nagy-útjutzá szögletén a „Bika“ szálloda mellett.

Videki megrendeléseknél a kellő hosszúság előírása kéretik, postán 1-3 pár korcsolyáért a szállítási díj csupán 24 krajczár.

413 3-?

Vilmos Károly söresarnoka

1880. január 1-től

kezdve alulirt önálló kezelése alatt fog tovább is folytatni. A n. é. közönség tisztelt pártolását jövőre is kérem.

Kezekedem arról, hogy üzletemben az eddigi ászok sör ára mellett valódi márcziusi-sört szolgálok ki, utczára vitellel is literjét 20 krjával.

Naponként mindennemű villásreggeli, ugyszintén a téli idény alatt naponként már korán reggel is a legmagyarosabb korhelyleves kolbászszal a t. közönség rendelkezésére áll üzletemben. A gulyásus és pörgölt neműk a legkényesebb kiválonomnak is megfelelően magyar házias izléssel készítettnek el és szolgáltatnának ki.

Tiszta kezelésükonyhámról a legizletesebb ebédek admatk ki a lehető legolcsóbb áron helyben elfogyaszta. Kivánatra magánházakhoz is szolgálok kitűnő ebéddelel méltányos árakért.

Vacsorára az esteli ételek a legnagyobb választékban jutányos áron a legizletesebben elkészítve tálatnának fel. A tél folyama alatt minden kedden friss hurka és kolbász, minden szerdán és szombaton magyarosn, tepertővel készített turós galuska, pénteken pedig valódi szegedies halászlé áll a közönség rendelkezésére.

Tiszta kezelt különle magyar borok a legnagyobb választékban méltányos árért kaphatók. Itala im jószágáról mindig jót állok.

Üzletemet január 3-án ünnepélyesen nyitom meg, mely alkalomra a n. é. közönséget tisztelettel meghívom, kérvén buzgó igyekezetemnek hathatos támogatását.

Tisztelettel, Debrecen, 1879. dec. hóban.

Vilmos Lajos,

vendéglős.

Kezdet munkák, himzések és hozzávaló
falkerekek,
női pipere-czikkek is
karácsonyi és újévi ajándékul
nagy választékban kaphatók
Rochlitz és Beke
női divat-csermében
DEBRECZENBEN.
Videki megrendelések pontosan teljesíttetnek. 374. 5-7

Fogfájás
cupán a FEYTONA
által távolítható el.
Debreczenben
Dr. ROTHSCHECK V. EMIL-nél.
hígyj de nézd meg kinek.

Az első debreczeni árverési intézetben
kedden f. hó 30-án árverés tartatik; lévén pedig ezen üzlet a jövő év első negyedében végkép felhagyandó, s benne lévő tárgyaktól szabadulnia kell, és így sok régebbi, tárgy fog elárvereztetni, u. m. arany és ezüstneműk, órák, tajtpipák, revolverek, látszóvek, férfi és női ruhák, bundák, kendők, szövetek, csizmak, cipők, fehér-, asztal- és ágymenűk, varrógépek, tükrök, kepek, mozsarak, vasalók, gyertyatartók, egy esztérga-gép, 1 hátul töltő puszka stb.

Az elárverendő tárgyak jegyzéke az árverést megelőző vasárnap és hétfőn bárki által megtekinthető.

Felkértenek mindazok, kik tárgyaikról még eddig nem gondoskodtak, hogy azt minél hamarabb tenni el ne mulaszták, mert ellenesetben magoknak tulajdonítsák, ha tárgyaik akármilyen áron fognak elárvereltetni.